

ЦРДСВх. № 179/31.10.2017

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд
за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Тема: "ВЛИЯНИЕ НА СПЕЦИФИЧНАТА ФИЗИЧЕСКА ПОДГОТОВКА
ВЪРХУ ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ НА СТУДЕНТКИ ОТ
ПРОФИЛИРАНИТЕ ГРУПИ ПО БАСКЕТБОЛ"

Автор: ЛАРИСА КАСАБОВА

Научна специалност: „Теория и методология на спортната наука“

Професионално направление: 7.6.Спорт

Научен ръководител: проф. Румян Христов, ДН

Изготвил рецензията: проф. Милена Алексиева, д-р

Данни за дисертанта

Лариса Касабова завършва ВИФ „Г. Димитров“ сега Национална спортна академия „Васил Левски“ в гр. София – ОКС „Магистър“, специалност: „Учител по физическо възпитание; Треньор по баскетбол“ през 1984 година. В момента е старши преподавател и научен секретар на катедра „Физическо възпитание и спорт“ в УНСС и преподавател по спорт във ВУЗФ - гр. София. В периода от 1993 до 2001 г. работи като учител по физическо възпитание в 7-мо СОУ „Свети седмочисленици“ – София и СУПЗ „Княз Борис I“ – София.

Състезателка по баскетбол от 1975 г. до 1998 г. в отборите на ДФС "Кремиковци", СФД „Академик“ – София, ХФК „Марек“ носител на сребърен медал от Републиканското първенство през 1981 г.; като студентка във ВИФ "Г. Димитров" - многократен студентски шампион; участник е в различни състави на националните отбори за девойки, а с отбора на „Академик“ – София в европейския клубен турнир за Купата „Лиляна Ронкети“ през 1982 г.

Треньор по баскетбол на представителните женски и мъжки отбори на УНСС, с които е медалист от държавни студентски първенства и универсиади. Държавен студентски шампион е по баскетбол 3Х3 през 2013 г. Носител на бронзов медал от първото европейско първенство по баскетбол 3Х3 в Ротердам през 2013 г.

Избрана е за „Най-добър треньор-преподавател“ на АУС „Академик“ за 2013 г.

Лариса Касабова е лицензиран треньор на БФБаскетбол, допълнително е придобила квалификации за треньор по хоккей на трева и корфбол.

Това ми дава основание да смятам, че тя успешно съчетава теорията и практиката на спорта.

Притежава необходимата компютърна грамотност, владее писмено и говоримо италиански, английски, френски и руски език.

Данни за докторантурата

Със ЗП №1696/04.10.2017 г. е определен съставът на научното жури по процедурата за публична защита, съобразно решението на Факултетния съвет на Треньорския факултет от 27.09.2017 г. – Протокол №16. Не са установени процедурни нарушения или пропуски по докторантурата.

Данни за дисертацията и автореферата

Авторефератът резюмира съдържанието на дисертационния труд, в него са залегнали всички глави от дисертацията и по коректен начин представя основните изследователски резултати. Съдържа изводи, препоръки за спортно-педагогическата практика и предоставя списък с научните публикации по проблематиката на дисертационния труд.

Темата на проучването е актуална и дисертабилна. Дисертационният труд е структуриран според изискванията за такъв вид научни разработки. Съдържа въведение, изложение - теоретична постановка на проблема, цел, задачи, методика и организация на изследването; анализ на резултатите от изследването; изводи и препоръки. Общият обем е от 176 страници, включително и приложения.

Проучен е сериозен брой литературен и електронен брой източници на латиница и кирилица (176 на брой, от които 30 на латиница) и е направен сполучлив теоретично-проблемен анализ.

Дисертацията включва 13 таблици, 41 фигури и приложения, които демонстрират правилен подбор на текстовете, подходящи за илюстриране, както и владееенето на високо ниво на съвременни технически средства от автора.

Глава I. Постановка на проблема е разработена в 4 подраздела в обем от 42 страници. В първия подраздел докторантът разкрива особеностите на спортната подготовка в условията на неспециализираните по спорт висши училища в Република България. Специално внимание се отделя на периодизацията на спортната тренировка по баскетбол. Според Л. Касабова „За нуждите на студентския спорт, включването на различни по характер и съдържание микро, мезо- или макроцикли е почти невъзможно, тъй като подготовка се води на аматьорско ниво“ – с. 11–12.

Авторовото мнение личи и от изведените няколко фактора в подкрепа на невъзможността за периодизация на тренировъчния процес при студенти от неспециализираните по спорт висши училища:

1. Посещение на задължителните часове и наличието на свободно

време.

2. Заетост в сесии, колоквиуми, изпити и контролни, които накъсват учебно-тренировъчния процес.

3. Недостатъчна материална база (зали, салони, уреди и пособия).

4. Сравнително беден вътрешен и международен спортен календар по баскетбол – с. 12.

Раздел **Принципи, методи и средства на тренировката по баскетбол** съдържа общоизвестни постановки от гледна точка на теорията и методиката на спортната подготовка – определения, методи, средства, дидактически принципи.

Следващите два подраздела **Особености на двигателните способности на баскетболистките** и **Класификация на основните средства и методи за развитие на физическите качества** анализират спортологични източници по отношение на двигателните способности и на основните средства и методи за развиване на издръжливостта, бързината и силата като основни компоненти на физическата подготовка в спорта.

Тази глава завършва с логично формулирана работна хипотеза (с. 51), а именно „Разработването и внедряването в практиката на научно-обоснована програма за подготовка на студентки, включени в групите „спорт по избор – баскетбол“, базирана на адекватно систематизиране на тренировъчните средства и методи за специална физическа подготовка и отговаряща на възможностите на обучаваните, ще обогати теорията и методиката на специалната подготовка по баскетбол в неспециализираните по спорт висши училища“.

Глава втора „Цел, задачи и методика на изследването“ има класическа структура. Формулираните седем задачи насочват изследователската работа в посока, отговаряща точно на темата на дисертационния труд. Използваните методи са добре подбрани, което е предпоставка за изчерпателно разглеждане и изследване на поставения научен проблем и постигане на неговата цел.

За осигуряването на коректност при старта на спортно-педагогическия експеримент, формирането на групите е извършено на базата на предварително проведено спортно-педагогическо тестиране по 8 показателя, а за основния експеримент са използвани 3 теста за физическо развитие, 11 - за физическа подготвеност, 5 - за технико-тактическа подготвеност. Тестовата батерия е описана прецизно и изчерпателно, а таблиците са оформени според изискванията за такъв тип разработки.

Изследвани са общо 50 студентки от УНСС (София), обучаващи се в групите „Спорт по избор – баскетбол“.

Организацията на изследването е в периода м. март 2014 г. – м. август

2017 г.

В **трета глава** (с обем от 60 страници) логично и последователно са анализирани резултатите от събраните и обработените данни, снети в реални условия. Изследователският опит на Лариса Касабова личи от достоверността и коректността при интерпретиране на големия обем от данни, както и от внимателно извършената научноизследователска работа.

Решаването на задачите е структурирано убедително. Изборът на подходящи таблици и фигури е направен много умело, което води до повишаване на информативната стойност на труда.

Най-важните акценти в тази глава биха могли да бъдат редуцирани до следните изводи:

1. Разкрито е състоянието на физическата годност и технико-тактическите умения на студентки-баскетболистки от профилирани групи по баскетбол на УНСС на базата на вариационен анализ.

2. Установени са най-съществените корелационни зависимости между показателите на физическата работоспособност и останалите тестове, характеризиращи нивото на основните физически качества, бързина, сила, издръжливост, ловкост и гъвкавост при студентки.

3. Изведена е факторната структура и значимост на физическите качества и техническите умения на студентките от учебните групи на УНСС по баскетбол в годишния цикъл на подготовка.

4. Предложена нормативна база за оценяване на резултатите от физическата подготвеност на студентките - баскетболистки от УНСС, която може да бъде използвана като инструмент за ефективен текущ контрол и оптимизиране на учебно-тренировъчната програма в профилираните групи по спорт.

5. Установена е ефективността на специализираната тренировъчна програма за физическа подготовка на студентки от профилираните групи по баскетбол на УНСС, която е базирана на специализирани комплекси, съдържащи различни видове упражнения с голям брой методични единици чрез кръгово-интервален метод.

Изведени са четири извода в **глава четвърта**, които дават логичен отговор на поставените задачи. Формулирани са логично и обективно произтичат от проведените проучвания.

Препоръките (5 на брой) са ценни за учебно-методическата практика по физическо възпитание и спорт във висшите училища.

Заклучение

Лариса Касабова безспорно притежава положителна образователна, педагогическа и научна подготовка. Ползва се с професионален авторитет и уважение сред специалистите в областта на спорта и в частност – на

баскетбола. Във всички аспекти на своята работа проявява необходимата отговорност, добронамереност и гъвкавост при използването съвременни подходи за мотивиране на обучаемите и сътрудничество с колегите.

Считам, че качеството и съдържанието на представения научен труд от кандидата Лариса Касабова в съчетание с нейната преподавателска дейност и практика като треньор и преподавател по баскетбол напълно отговарят на критериите, изискванията и условията на Закона за Развитие на академичния състав.

С убеденост предлагам на научното жури да присъди на Лариса Касабова образователната и научна степен "доктор" по научната специалност „Теория и методология на спортната наука“,
Професионално направление: 7.6.Спорт

28.10.2017 г.

гр. В. Търново

Изготвил рецензията:

(проф. М. Алексиева, д-р)

